מר:

לג: (גיטין
 מל.) ב"ק יל: ודף לג: (גיטין
 מל.), ב" [ע"י חוס" כתובות
 מט: בד"ה הוא ואשתו], ג) גי

ד) נ"ח א"ל, ה) לחמן חנו.,

וער (ז' ני רש"ל. ז') ווער

קמב א מיי׳ פי״ח מהל׳ מלוה הל׳ ב סמג

עשין לד טוש"ע ח"מ סי" קיג סעיף א: קבג ב מיי שם הל' ה סמג שם טוש"ע ח"מ סי

קין סעיף ג: קבד ג מיי שם טוש"ע שם סעיף ה [וברב אלפס עוד בכתובות פ"י דף קית.]: קבוה ד מיי שם הלי הי

טוש"ע שם סעיף ג: קבו ה ו מיי שם הלי ב סמג שם טוש"ע ח"מ סיי קיג סעיף ה: קבו ז מיי שם וסמג שם טוש"ע ח"מ סיי היצ

פעיף א:
קמח ח מיי פייט מהלי
מכורה הלי ח פמי
לאין קע טושיע ש״מ שי
רכה פעיף ה:
קמש ט מיי שטיין מהלי
עדות הלי ג קמג
לאין קע טושיע ח״מ פיי
לאין קע טושיע מ״מ פיי ל

רבינו גרשום אבל פרה וטלית דודאי אם מכר לו f) מצי להעיד לו דלא מיבעיא בסתמא היכא דיש לו מטלטלין סתם דלא שיעבדן לבעל חובו אותה פרה וטלית דודאי אם מכרו לאחר לא משעבדינן ליה דמטלטלי לבעל חוב לא משתעבדי. לבעל חוב לא משתעבדי. אלא אפי׳ היכא דעשאו אפותיקי לפרה וטלית לבעל חובו לא משתעבד ליה כדרבא וכו'. האי עבד אם נעשה אפותיקי לבעל חובו אית ליה קלא ולא איבעי ליה לזבוניה מש״ה בעל חוב גובה הימנו ואינו מעיד לו מפני שמעמידו בפני בעל חובו אבל פרה וטלית בעל חובו אבל פרה וטלית לית ליה קלא ולא הוה ליה לאסוקי אדעתיה ולא מידי ומש"ה אין גובה מהן ולהכי מצי מעיד דאין מעמיד בפני בעל חובו ולאו נוגע בעדות הוא: ומקשי׳ . בפרה וטלית אמאי מעיד וניחוש דלמא אקנה לו לבעל חובו מטלטלי אגב מקרקעי שיהיו משועבדים לו וכי האי גוונא משתעבדי לו וכי האי גוונא משתעבדי ללוקח וחזר ומכרן וכי מעיד ללוקח שהן שלו נוגע בעדות הוא מפני שמעמי׳ בפני בעל חובו. ומנא לן דמשתעבדי לבעל חוב דאמר רבא אקני ליה וכו' ואמר רב חסדא והוא דכתב ליה כשהקנה לו שלא בתנאי כותבן לו ולא כטופסי דשטרא כלומר לא כמו שמוצא שטר עיקר וכיון דכתב ליה הכי משתעבדי ליה ובדין הוא דלא מצי מעיד דנוגע הוא דמעמידן בפני בעל חוב. המעמיון בפני בעל חוב. הכא במאי עסקינן דמצי מעיד לו כגון שלקחן בפנינו ומכר לאלתר דלא משעבדין . לבעל חובו ולהכי מעיד: לבעל חובר ולהכי מעיז: ומקשיי וניחוש דלמא הכי כתב ליה בשטר לבעל חובו דקנאי ודאיקני דמשמע כל מה שאני עתיד לקנות יהא משועבד לך ואכתי אמאי מצי מעיד אפי׳ כשלקח בפנינו מדלא חיישי׳ להכי דאיקני יהא משועבד לך וקנה ומכר או הוריש לא משתעבד לבעל חוב. מהכא ליכא למישמע דאיקני אי משתעבד או לא והכא א״כ

עשה, עבדו אפותיקי ומכרו כו'. אפילו אי סבר רבא דעבדי כמקרקעי דמי נקט אפותיקי לאשמועינן בין בשטר בין בעל פה™: שורן אפותיקי ומכרו כו'. הא דלא חשיב מכר בהדי הקדש דמפקיע מידי שעבוד משום דהקדש מפקיע אפי׳ אקני ליה

מטלטלין אגב מקרקעי מה שאין כן במכר⁰: **והוא** דבתב דלא באסמבתא. מספקה לן הי במטלטלי אגב מקרקעי דוקא או אפילו מתכ מתקפי לחודיה: **כגון** שלקח ומבר לאלתר. הוה מני למיפרך א"ה אפי׳ בית ושדה נמי אלא מגופה פריך: דלא הוה ליה ארעא מעודם. מכאן תשובה לאומרים דמה שנהגו לכתוב בהרשחות ונתתי לו ארבע אמות בחלרי אע"ג דלית ליה קרקע משום דאין לך אדם שאין לו ארבע אמות בארן ישראל דקרקע אינה נגולת אי נמי דאין לך אדם שאין לו ד' אמות לקברו (א) דהכא משמע דאפשר שאין לו קרקע וכן משמע בפ׳ שלישי דקדושין (דף ס: ע"ש) הרי את מקודשת לי פעל מנת שיש לי קרקע משמע דאפשר שאין לו ודוחק להעמיד בגר שאין לו חלק בארץ ועוד דא"כ לא יעשה אדם שני שטרי ההנאה שהרחשון קנה ארבע אמותיו ונראה לר"ת דהיינו טעמא כיון שמודה שיש לו קרקע וחוב הוא לו שהרי על ידי קרקע מקנה לחבירו אפילו יש כמה עדים שמכחישים אותו הרי הודאת בעל דין כמאה עדים ולא חיישינן למיחזי כשיקרא כדאשכחנא (לקמן דף קמט.) גבי איסור גיורא דנפק אודיתא מבי איסור ואף על גב שהיה איסור משקרי הקשה מהר"ר חזקיהו דמכל מקום ניחוש הכא דלמא אקני ליה מטלטלין אגב קרקע והודה שיש לו מקרקע אע"פ שלא היה לו מעולם

לו מקרקע אע"פ שלא היה לו מעולם מפני שמעמידה בפני בעל חובו היבי דמי ונראה דכולי האי לא חיישינן שמא שיקרו להודוח ונראה לו דבזמן הזה שרגילים לכחוב והקניתי לו ארבע ודמי לאסמכתא דקאמר ליי אמות בחצירי א"כ מילתא דשכיחא היא וא"כ מכר לו פרה וטלית אין הלכך לריך לכחוב בו לא מעיד לו עליה אע"ג דאיכא עדים דלא היה ליה ארעא מעולם: לא קניא: **טופסי דשטר** אי שטרות ולא נכתב לגבות

בסתמא דלא משתעבדא ליה מאי מעמא מטלטלי נינהו "ומטלטלי לבע"ח לא משתעבדי ואע"ג דכתב ליה מגלימא דעל כתפיה הני מילי דאיתנהו בעינייהו אבל ליתנהו בעינייהו לא אלא באפילו עשאו אפותיקי נמי לא מאי מעמא כדרבא יידאמר רבא יעשה עבדו אפותיקי ומכרו בעל חוב גובה ממנו ישורו וחמורו אפותיקי יומכרו אין בעל חוב גובה הימנו מאי מעמא האי אית ליה קלא והא לית ליה קלא וליחוש דלמא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי דאמר רבה האי אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי ∘קני מקרקעי יקני מטלטלי ואמר רב חסרא יוהוא דכתב ליה דלא כאסמכתא ודלא כמופסא דשמרי הכא במאי עסקיגן כגון שלקח ומכר לאלתר וליחוש דילמא ידאיקני יהוא שמעת מינה סדאיקני קנה ומכר קנה והוריש לא משתעבד לא צריכא דקאמרי עדים ידעינן ביה בהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם והאמר רב פפא אע"ג דאמור רבנן המוכר שדה לחבירו שלא באחריות ובא בע"ח ומרפה אינו חוזר עליו נמצאת שאינה שלו חוזר עליו הכא במאי עסקיגן במכיר בה שהיא בת חמורו ורב זביד אמר "אפילו נמצאת שאינה שלו אינו חוזר עליו דא"ל להכי זביני לך שלא באחריות גופא אמר רבין בר שמואל משמיה דשמואל "המוכר שדה לחבירו שלא באחריות אין מעיד לו עליה

בסתמת. שלא ייחד לו פרה וטלית בפירוש דלא משתעבדא ליה לבע"ח הך פרה וטלית: לא משמעבדי. דלית להו קלא ולא יוהרו לקוחות דאי משתעבדי אין לך אדם שלוקח עוד מטלטלין מחבירו דלמא טרפי להו מיניה: אלא אפילו עשאן אפוסיקי. להך פרה

וטלית שיחדן לו לגבות חובו משם אם לא יפרענו עד זמן פלוני: אפוסיקי. פה תהא קאי: עשה. לוה עבדו אפותיקי לבעל חובו ומכרו אחרי כן הלוה לאיש אחר: אים ליה קלא. אפסידו לקוחות אנפשייהו: והא לית ליה הלא. פרה וטלית ולא ידעו הלקוחות להוהר והלכך מעיד לו עליה דאיו מעמידה בפני בעל חובו: ומקשינן ואכתי בפרה וטלית אמאי מעיד וניחוש דלמה הקני ליה החי מוכר מטלטלי אגב מקרקעי. לבעל חובו להשתעבד לו לגבות חובו מהן אם לא יפרענו בזמנו וחזר ומכרם וכי מעיד ללוקח שהן שלו נוגע בעדות הוא מפני שמעמידן בפני בעל חובו. והכי אשכחנא דכה"ג משתעבדי מטלטלי לבעל חוב דאמר רבה כו׳ וגבי מטלטלי מן הלקוחות דנכסים שאין להם אחריות כגון מטלטלין נקנין עם נכסים שיש להן אחריות לענין מתנה בכסף בשטר ובחזקה והוא הדין לענין שעבוד דמיגו דחייל שעבוד אמקרקעי חייל נמי אמטלטלי אבל אקני ליה מטלטלי גרידי בסודר להשתעבד לו לכשיגיע זמנו אם לא יפרענו יגבה מהם לא קני ואפילו בלשון מתנה דכל דאי לא קני דאסמכתא היא ואסמכתא לא קניא בפרק איזהו נשך (ב"מ דף סו:): ואמר רב תסדא והוא דרמב ליה. בשטר השעבוד דלגמרי משעבד להו למטלטלי בהדי מקרקעי: דלא כאסמכתא

כו'. דכיון דחין זו מכירה גמורה ולח

אי מתנה ולא משכון אלא שעבוד בעלמא ודמי לאסמכתא דקאמר ליה אם לא אפרע לך לזמן פלוני מגבה מכאן הלכך לריך לכתוב בו לאלומי שטריה דלא כאסמכתא דאסמכתא לא קניא: טופסי דשטרי. הוא שטר העשוי להעתיק ממנו שטרות ולא נכתב לגבות בו ואין בו ממש: הדא במאי עסקינן.

דמלי מעיד כגון שקנה הך פרה וטלית ומיד מכרה בפנינו דודאי לא לוה בינחים ולא שעבדם למלוה: וניחוש דלמא דאיקני אמר ליה. כלומר אכתי איכא למיחש דאקני ליה להך פרה וטלית למלוה אגב מקרקעי והיכי דמי כגון דמקמי הכי כשלוה כתב למלוה בשטר משעבדנא לך אגב מקרקעי כל נכסי דקנאי ודעתיד אנא למיקני וכשלקח הפרה והטלית אחרי כן נשתעבדו לו מיד ואכתי אמאי מעיד אלא מדלא חיישת להכי איכא למשמע דמי שכותב כן דאקני האומר לחבירו נכסים שאני עתיד לקנות אני מוכר לך או משעבד לך ואחר כן קנה ומכר לאחרים או כתב לו דאיקני והוא קנה אחרי כן ומת והוריש לבניו לא משתעבד להאי שכתב לו דאין אדם מקנה לחבירו דבר שלא בא לידו אע"פ שעתיד לבא ובעיא היא לקמן בפרק מי שמת [קט.] ולא איפשיטא ומשמע מהכא דלא משתעבד: לא **לריכא.** הא דקאמרי מעיד ולא חיישינן לדלמא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי כגון דקאמרי עדים ידענא ביה כו' והלכך לא אקני ליה מטלטלי אגב מקרקעי שהרי לא היו לו מקרקעי והלכך מעיד דכיון שמכר לו הך פרה וטלית בלא אחריות וגם אין מעמידה בפני בעל חובו לאו נוגע בעדותו הוא כלל והשתא מתוקמא אפילו בלא לקח ומכר לאלתר. והא דלא קאמר אלא לא לריכא משום דאמורא לא חירץ הכי לעיל אלא סתם הגמרא תירך כן ⁰[ושיטה זו נוהגת ברוב המקומות]. ופירש ר"ח ידעינן ביה בהאי דלא הוה ליה ארעא מעולם אריכי לאסהודי הכי זה האיש לא נתפרש ממנו מעודו ועד היום וברי לנו במה שקנה וכי לא קנה קרקע מעולם לא במתנה ולא בקניה כגון הא דגרסינן בהאשה רבה ביבמות (דף פת.) נשאת ואחר כך בא בעלה תלא מזה ומזה אמר רב לא שנו אלא שנשאת כו' ומסקינן בה לא לריכא דאתו חרי ואמרי אנן הוינן בהדיה מכי נפק ועד השתא ואתון לא ידעיתון ליה כו': נמצאת שאינה שלו. שהעידו עדים שגזלה המוכר ומכרה לו ובא בעל השדה ונטלה ממנו חוזר לוקח על המוכר ולא הויא מכירה כלל דבשלמא היכא דטרפה בעל חוב הויא מכירה דעביד אינש דובין ארעא ליומיה בשביל פירות יום אחד כדאמרינן בבבא מליעא (דף יד.) ופירות שאכל שלו הן כדאמר שמואל בפרק שנים אוחזין בטלית (שם דף טו) בעל חוב גובה את השבח שבח אין פירי לא אבל לוקח מגולן אמר התם (דף יד:) המוכר שדה לחבירו ונמנאת שאינה שלו אמר שמואל מעות יש לו שבח אין לו ללוקח אלא הדרא ארעא והדרי פירי וכל השבח והלכך כיון דלא מרויח מידי לאו מכר הוא כלל. והכא נמי גבי פרה וטלית אמאי מעיד הא איכא למימר דנוגע בעדותו הוא דניחא ליה למוכר דתיקו ביד לוקח דאי מפיק ליה מיניה מערער בעדים שמעידין שהיא של מערער הרי נמצא שאינה שלו של מוכר אלא גזלה מהאי מערער ומכרה לזה ויחזור לוקח עליו דמוכר ואף על גב דשלא באחריות מכר: ומשני במכיר בה. הלוקח ומודה בפני עדים שהפרה זו בת פרתו של מוכר היא ולא גזלה מעולם וכן הטלית נארג בביתו והודאת בעל דין כמאה עדים דתי ואידך מערער בעי לאפוקה מיניה בעדי שקרים או טועים בין בהמת המערער לבהמת המוכר דהשתא לא הדר לוקח עליה דמוכר כיון דמודה דשלו היתה והלכך מעיד לו מוכר לפסול עדיו של מערער דלאו נוגע בעדותו הוא. והא דנקט חמורו ולא בת פרתו משום דלקמן [מה.] אמרינן הכי: ורב זביד אמר. אף על גב דאינו מכיר בה שהיא בת חמורו מעיד לו עליה דאפילו ודאי גזלה אינו חוזר עליו דאמר ליה להכי זביני לך כו':

ח) [וע"ע מוס' ב"ק קד: ד"ה אגב ומוס' כמובות נד: ד"ה אע"פ אם רלה],

גליון הש"ם תום' ד"ה דלא בו' ע"ב שיש לי קרקע. שם מיתם ע"ת שיש לי נית כור עפר ומס כן מודמ לרמיה זו:

(ħ) תום' ד"ה דלח הוה וכו' דהכח משמע. נ"ב עיין פרק מי שמת דף קנו ע"ב:

הוהות הר"ח

מוסף תוספות

א. ושמעינן מינה דעשה שדהו אפותיקי אפי בי הורה אפותיקי אפי בי הורק. לפע וכן בי חודין. לפע יוט. ממשעברד במקום שאין בי חודין. לפע יוט. מחקנתא דרבנן משום מדע, דאי מדינא, כי היכי פסידא דלקוחות ולא המשרבד כשבא מלוה דמקע כח המוכר מהחפץ המשרבד כשבא מלוה המשעבד כשבא מלוה מטלטלי אבב מקרקעי לוקח, אבל וכו׳ שעברד. לוקח, אבל וכו׳ שיבד לקוחות מטלטלי אבב מקרקעי מיפע מיונה אבל המסכתא, שאם הארקעות הימצא מטלטליון דומין מהקרעות הימצא מטלטליון דומין מהקרעות הימצא מטלטליון דומין למתב שיפרעו הימצא מטלטליון דומין למתב שיפרע מהם, וצריך למתב הקרעות וימצא מטלטליון, ולא הלוהו אלא על הקרעות ניקר שעבוד לא כאסכתא, אבל מתר ליפרע מהם וכו׳. עליהן ולא הלוהו אלא על היפרע מהם וכו׳.

רבינו גרשום (המשר) הקנה לו מש״ה מעיד דאין . מעמיד בפניו: ומקשי והיכי מצי למימר רבין בר שמואל לעיל דמש״ה מצי מעיד לעיל דמש״ה מצי מעיד בבי פרה וטלית דכיון שלא באחריות מכר לו לאו באחריות מכר לו לאו לאוקמי קמיה בעל חובו . הא בעי וכדמתרצינז והאמר פפא אע"ג דאמור ן וכו׳ נמצאת שאינה דאסהידי עדים שגזלה: ומכרה לו ובא בעל השדה ונטלה ממנו חוזר הלוקח . טליו טל המוכר והכא ומי אמאי מצי מעיד הא איכא דלא מפיק לה המערער . מידו דאי מפיק לה הואיל :הוא דגזלה ואמאי מעיד הכא במאי עסקינן. דמצי גזלה והכא נמי גבי טלית דמכיר זה דשלו היא ומשום הכי מצי מעיד דלאו נוגע